

følgende Sammenbrud af det spanske Marked medførte en alvorlig Krise for det færøske Fiskerierhverv, men ved forskellige Foranstaltninger, Centralisering af Eksporten i Andelsselskabet Føroya Fiskaexport, nogle af Staten gennemførte Vareudvekslinger med Italien, Grækenland og Franco-Spanien samt Laan og direkte Statstilskud paa forskellig Maade er det lykkedes at holde Erhvervet oppe i de vanskelige Aar under Borgerkrigen, idet Fangsten aarlig har udbragt ialt ca. 8 Mill. Kr. Man haaber nu, at Krigens formentlig forestaaende Afslutning vil følges af bedre Afsætningsforhold paa det spanske Marked, uden at det dog er muligt paa nærværende Tidspunkt at have nogen bestemt Formening om, hvorledes disse Forhold vil udvikle sig, jfr. Handelsministeriets Skrivelse af 14. Februar 1939 og Valutacentralens Skrivelse af 13. Februar 1939.

Samtidig med, at Afsætningsforholdene er usikre, har Kutterfiskeriets daarlige Driftsresultater i de seneste Aar og mange af Skibenes Alder og daarlige Stand gjort Spørgsmaalet om en Fornyelse af Flaaden og Fiskeriet i det hele aktuelt, og det har i saa Henseende været naturligt, at man særlig har haft Opmærksomheden henledt paa Trawlerfiskeriet. Den første af de nu paa Færøerne hjemmehørende Trawlere blev anskaffet i 1933, den anden i 1936, og 3 blev anskaffet i 1938. I de seneste Maaneder er der yderligere anskaffet 5 Trawlere, saaledes at der i 1939 vil være mindst 10 færøske Trawlere, og der foreligger Planer om Køb af yderligere en Del Trawlere; blandt andet er 5 Andragender om Støtte til saadanne Køb forelagt Udvalget.

Denne meget hurtige Forøgelse af Trawlerflaaden medfører, at Fiskerflaadens Totalfangst forøges betydeligt. De i 1938 fiskende 5 Trawlere hjembragte saaledes 3 373 Tons Saltfisk mod ca. 150 Kuttere 18 571 Tons. Afsætningsvanskelighederne vil af denne Grund forøges, og det maa forudses, at en Del af Fangsten ikke kan afsættes til de primære Markeder, Spanien, Italien og Grækenland, men maa sælges til daarligere Priser til secundære Markeder, navnlig Portugal og Sydamerika.

Saafernt de primære Markeder skal deles mellem Kuttere og Trawlere i Forhold til de af dem hjembragte Kvanta, vil Kutterfiskeriets Rentabilitet trues, og dette mere, jo flere Trawlere der anskaffes, og jo større Produktionen derfor bliver.

Af flere Grunde kan Udvalget ikke anse en saadan Udvikling for heldig og billig.

For det første beskæftiger Kutterne som nævnt henved 4 000 Mand, og en pludselig Underminering af Kutterfiskeriets Rentabilitet vil gøre største Delen af dette Mandskab overflødig, idet Trawlerne baade i Forhold til den i dem anbragte Kapital og i Forhold til Fangstudbyttet beskæftiger et langt mindre Antal Fiskere. Af beskæftigelsesmæssige Grunde maa man derfor tilraade Forsigtighed ved Overgang til Trawlerdrift.

Dernæst er det af Hensyn til de Redere og Fiskere, der har oparbejdet det spanske og de øvrige primære Markeder, ubilligt, at en pludselig Overgang til Trawlerdrift i stort Omfang skal ruinere Rederierne og dermed betage Fiskerne deres Indtægtsmuligheder.

En rimelig Beskyttelse af det bestaaende Erhverv er saaledes — ikke mindst i Betragtning af de foreløbig usikre Afsætningsforhold — ønskelig og paakrævet. Man skal i denne Forbindelse henlede Opmærksomheden paa, at der ogsaa andetsteds er truffet særlige Foranstaltninger til Beskyttelse af Kutterfiskeriet. I Norge kan Trawlerne saaledes ikke opnaa den Statsstøtte, der ydes Kutterfiskeriet gennem Bevillingerne til Støtte af Saltfiskeriet, særlig ved Fastsættelse af Mindstepriser.

Paa den anden Side mener Udvalget ikke, at der bør lægges afgørende Hindringer i Vejen for en rolig Udvikling, hvorved Fiskeriet føres ind paa nye Veje. Det erkendes, at Trawlerdriften i saa Henseende byder Fordele, som bør prøves. Der gives Fiskerne bedre Arbejdsvilkaar og bedre Indtægter, og saafremt Afsætningen paa de primære Markeder kunde sikres, vilde den antagelig ogsaa give Rederierne tilfredsstillende Driftsresultater. Det maa dog herved bemærkes, at de Oplysninger om de færøske Trawleres hidtidige Driftsresultater, der foreligger for Udvalget, ikke er ubetinget gunstige, men det maa indrømmes, at dette kan skyldes Begyndelsesvanskeligheder. Det maa endvidere bemærkes, at de Oplysninger om Trawlernes Rentabilitet i andre Lande, specielt Island, som foreligger for Udvalget, er lidet opmuntrende.